

Mål C-238/21

Sammanfattning av begäran om förhandsavgörande enligt artikel 98.1 i domstolens rättegångsregler

Datum för ingivande:

13 april 2021

Domstol som begär förhandsavgörande:

Landesverwaltungsgericht Steiermark (Österrike)

Datum för beslutet att begära förhandsavgörande:

2 april 2021

Klagande:

Porr Bau GmbH

Motpart:

Bezirkshauptmannschaft Graz-Umgebung

Saken i målet vid den nationella domstolen

Avfall – Klassificering – När avfall upphör att vara avfall – Villkor

Föremål och rättslig grund för begäran om förhandsavgörande

Tolkning av Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/98/EG av den 19 november 2008 om avfall och om upphävande av vissa direktiv; 267 FEUF.

Tolkningsfrågor

1. Utgör artikel 6.1 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/98/EG av den 19 november 2008 hinder för nationella bestämmelser enligt vilka avfall upphör att vara avfall först när avfall eller befintliga ämnen, eller de ämnen som härrör från dessa, används som ersättning för råvaror eller produkter som framställts av primära råvaror eller har framställts för återanvändning?

Om fråga 1 besvaras nekande:

2. Utgör artikel 6.1 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/98/EG av den 19 november 2008 hinder för nationella bestämmelser enligt vilka uppgrävda massor kan upphöra att vara avfall först genom ersättning för råvaror eller produkter som framställts av primära råvaror?

För det fall att frågorna 1–2 besvaras nekande:

3. Utgör artikel 6.1 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/98/EG av den 19 november 2008 hinder för nationell lagstiftning enligt vilken uppgrävda massor inte kan upphöra att vara avfall om formella kriterier (särskilt krav på registrering och dokumentation), som inte har någon miljömässigt relevant inverkan på den genomförda åtgärden, inte uppfylls eller inte uppfylls tillräckligt, trots att de uppgrävda massorna bevisligen understiger de gränsvärden (kvalitetsklasser) som ska iaktas för den specifika avsedda användningen?

Anförda unionsrättsliga bestämmelser

Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/98/EG av den 19 november 2008 om avfall och om upphävande av vissa direktiv (nedan kallat avfallsdirektivet), särskilt artiklarna 3 och 6.

Anförda nationella bestämmelser

Abfallwirtschaftsgesetz 2002 (2002 års lag om avfallshantering) (nedan kallad AWG 2002), särskilt 2 och 5 §§.

Bundesabfallwirtschaftsplan (Förbundsplan för avfallshantering) (nedan kallad BAWP).

Kort redogörelse för de faktiska omständigheterna och förfarandet

- 1 Landesverwaltungsgericht Steiermark (nedan kallad den hänskjutande domstolen) ska pröva ett klagomål mot ett beslut (nedan kallat det ifrågasatta beslutet) från Bezirkshauptmannschaft Graz-Umgebung (nedan kallad den berörda myndigheten).
- 2 Klaganden är ett byggföretag. Det fick i uppdrag av lantbrukare att förse dem med uppgrävda massor (det använda materialet) och sprida det på deras mark. Syftet med detta var att anpassa marken och förbättra de odlade områdena och därmed avkastningen.
- 3 I det ifrågasatta beslutet angav myndigheten i huvudsak att det använda materialet var avfall i den mening som avses i 2 § stycke 1 AWG 2002. Materialet hade inte upphört att vara avfall, eftersom de formella kriterierna i Österrikes federala

avfallshanteringsplan (i dess lydelse för år 2011), som bygger på artikel 28 i direktiv 2008/98/EG, inte hade uppfyllts.

- 4 Enligt den hänskjutande domstolen är det använda materialet icke förorenade uppgrävda massor av kvalitetsklass A1, vilket är den högsta kvalitetsklassen för schaktmassor. Sådant material är enligt österrikisk lag lämpligt för markanpassningar (som de som är aktuella i detta fall) och användning därav är laglig.

Eftersom den hänskjutande domstolen hyser tvivel kring den berörda myndighetens uppfattning och särskilt på dess tolkning av begreppet avfall, hänskjuter den frågan till EU-domstolen.

Kort redogörelse för grunden till begäran om förhandsavgörande

- 5 Den hänskjutande domstolen hyser tvivel om huruvida icke förorenade utgrävda massor av hög kvalitetsklass utgör ”avfall”, i den mening som avses med det unionsrättsliga avfallsbegreppet.
- 6 Enligt artikel 3.1 i avfallsdirektivet avses med ”avfall” ett ämne eller föremål som innehavaren gör sig av med, avser att göra sig av med eller är skyldig att göra sig av med. Det tredje fallet (”objektivt avfall”) är uteslutet, eftersom det använda materialet utan tvekan kan användas för nästan alla ändamål. Därför kan endast fall 1 och 2 (subjektivt avfall) komma i fråga.
- 7 Om domstolen skulle finna att det använda materialet är avfall, måste det fortfarande undersökas om egenskapen som avfall har upphört under tiden.
- 8 Tidpunkten för när avfall upphör att vara avfall regleras strängare i nationell rätt än i avfallsdirektivet (artikel 6) och är därför enligt den hänskjutande domstolen oförenlig med detta direktiv.
- 9 Enligt den hänskjutande domstolen är en sådan nationell lagstiftning som den som är aktuell i förevarande mål, enligt vilken uppgrävda massor kan upphöra att vara avfall först genom ersättning av råvaror eller av produkter som tillverkats av primära råvaror, inte förenlig med artikel 6.1 i avfallsdirektivet.
- 10 I den nationella lagstiftningen föreskrivs dessutom att uppgrävda massor inte kan upphöra att vara avfall om formella kriterier (i synnerhet registrerings- och dokumentationsskyldigheter) inte har uppfyllts eller inte har uppfyllts tillräckligt. Detta gäller även om de formella kriterierna inte har någon miljörelevant påverkan och om det visar sig att de uppgrävda massorna ligger under de gränsvärden som ska följas för den specifika avsedda användningen.
- 11 Den hänskjutande domstolen anser också att den nationella lagstiftningen strider mot unionsrätten, eftersom det redan från början var fastställt att uppgrävda massor av högsta kvalitetsklass skulle användas ändamålsenligt, att de tekniska

kraven var uppfyllda, att provtagning och säkerheten kunde garanteras genom expertutlåtanden och att det i övrigt inte förekommit och inte heller kommer att förekomma några andra skadliga effekter på miljön eller hälsan. Användningen av dessa uppgrävda massor bidrar dessutom till att undvika avfall och ersätter annars nödvändiga primära råvaror. Om denna användning förbjöds skulle resultatet bli att primära råvaror måste användas och att sekundära råvaror (det vill säga i förevarande fall uppgrävda massor) som i sig är bäst lämpade för återvinning skulle behöva deponeras. Detta skulle emellertid inte vara förenligt med målen i avfallsdirektivet.

ARBETSDOKUMENT